

सर्वः मुमूर्षुमात्रः दृताच्छन्ना अनवबोधेन तमसा पुण्यवान्पापीवामरणकाले अत्यंतमूढत्वात्तदुःखेव सन्नेतां दिशंश्छतीत्यर्थः कृत्वा त्वनवबोधेनेति पाठे अनवः प्राक्संचितेन कर्मणा उपस्थितो रोधो मोहस्तेन सर्वः कृत्वा कर्ता पूरुषः आतोमनिष्कनिष्कनिष्पश्चेति सूत्रात्कृतिवित्यनुवर्तमानेऽन्येभ्योपि दृश्यंत इति कृजः कर्तरि कृनिप् ॥ ७ ॥ ८ ॥ चित्तंच बुद्धिश्च तयोर्हराः योगिनां तत्त्वानुसंधानं प्रपंचमिध्यात्वनिश्चयंच हरंतीत्यर्थः ॥ ९ ॥ गाथाः वर्णमय्योमंत्राद्याः सामानितदाश्रयाणि गीतानि श्रुत्वाऽतीतकालमजानन्भूलोके आगत्य दारान्ष्टान्ज्ञात्वा वनंगत इति पौराणीकथा ॥ १० ॥ सावर्णिनामनुनामर्यादासूर्यरथस्य वीथीनां वाहका

एषा दिक्साद्विजश्रेष्ठयां सर्वः प्रतिपद्यते ॥ दृता त्वनवबोधेन सुखं तेन न गम्यते ॥ ७ ॥ नैर्ऋतानां सहस्राणि बहून् यत्र द्विजर्षभ ॥ सृष्टानि प्रतिकूलानि द्रष्टव्या न्यकृतात्मभिः ॥ ८ ॥ अत्र मंदरकुंजेषु विप्रर्षिंसदनेषु च ॥ गायंति गाथागंधर्वाश्चित्तबुद्धिहरा द्विज ॥ ९ ॥ अत्र सामानि गाथाभिः श्रुत्वा गीतानि रैवतः ॥ गतदारोगता मात्योगतराज्यो वनंगतः ॥ १० ॥ अत्र सावर्णिना चैव यवक्रीतात्मजेन च ॥ मर्यादा स्थापिता ब्रह्मन्यां सूर्यो नातिवर्तते ॥ ११ ॥ अत्र राक्षसराजेन पौलस्त्येन म हात्मना ॥ रावणेन तपश्चीर्त्वा सुरेभ्योऽमरता दृता ॥ १२ ॥ अत्र वृत्तेन वृत्रोपिशक्रशत्रुत्वमीयवान् ॥ अत्र सर्वासवः प्राप्ताः पुनर्गच्छंति पंचधा ॥ १३ ॥ अत्र दुष्कृतकर्माणो नराः पच्यंति गालव ॥ अत्र वैतरणीनाम नदी वितरणैर्वृता ॥ १४ ॥ अत्र गत्वा सुखस्यांतं दुःखस्यांतं प्रपद्यते ॥ अत्रावृत्तो दिनकरः सुरसंक्षरते पयः ॥ १५ ॥ काष्ठांचासाद्य वासिष्ठीं हिममुत्सृजते पुनः ॥ अत्राहंगालवपुराक्षुधार्तः परिचिंतयन् ॥ १६ ॥ लब्धवान्युध्यमानौ द्वौ बृहंतौ गजकच्छपौ ॥ अत्र चक्रधनुर्नाम सूर्याज्जातो महानृषिः ॥ १७ ॥ विदुर्यंकपिलं देवं येनार्त्ताः सगरात्मजाः ॥ अत्र सिद्धाः शिवानाम ब्राह्मणा वेदपारगाः ॥ १८ ॥ अधीत्य सकलान्वेदां ह्येभिरेमोक्षमक्षयं ॥ अत्र भोगवतीनामपुरी वासुकिपालिता ॥ १९ ॥ तक्षकेण च नागेन तथैवैरावतेन च ॥ अत्र निर्याणकाले पितमः संप्राप्यते महत् ॥ २० ॥ अभेद्यं भास्करेणापि स्वयं वारुणवर्त्मना ॥ एष तस्यापिते मार्गः परिचार्यस्य गालव ॥ ब्रूहि मे यदि गंतव्यं प्रतीचीं शृणु चापरां ॥ २१ ॥ इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि भगवद्गीतानपर्वणि गालवचरितेन वाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०९ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥

नां देवतानां च नियमः ॥ ११ ॥ १२ ॥ सर्वाः सवः सर्वेषां प्राणा अत्र प्राप्ताः संतः पुनः पंचधा गच्छंति देहं प्राप्नुवंति प्राणापानादिभेदेनेत्यर्थः ॥ १३ ॥ वितरणैः वैतरणीनदी संज्ञक नरकगामिभिः ॥ १४ ॥ सुखस्यांतं नरकं दुःखस्यांतं स्वर्गसुखं आवृत्तः कर्कायनगतः तदा हि प्रायेणार्द्रानक्षत्रं भवति तच्च वर्षाकालस्यादिभूतं प्रसिद्धं ॥ १५ ॥ वासिष्ठीकाष्ठा उदीचौ वसिष्ठोपलक्षितसप्तर्षिभिरधिष्ठितां धानिष्ठीमिति पाठेऽतिशयेन धनवान्धनिष्ठः कुबेरस्तदीयां उत्सृजते त्यजति ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ निर्याणकाले मरणकाले तमः आंध्र्यं ॥ २० ॥ तस्य ते तव परिचार्यस्य सेव्यस्य ॥ २१ ॥ इति ० उ० नै० भा० नवाधिकशततमोऽध्यायः ॥ १०९ ॥ ॥ ७३ ॥